

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Deák Ferencz-ut. 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadjunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Melléklapja: „GÖMÖR-KISHONT T. E. VÁRMEGYE HIVATALOS ÉRTESETŐJE.”

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felvételások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors terfoglata 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai pósthivatal. Az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

1891. Október 6-ára.

Mulik az idő. Napok, hónapok gördülnek alá a múlt sötét örvényébe, melynek hullámai összesapnak az emlékezet felett, elrejtve mindazt, a mi szemünk előtt feiszinen volt. Percenként mulik életünk is; a jelennek öröme és bánata, a mi szívünknek kedves s az a mi megkeseríti életünket, vágyaink, reményeink: mind, mind egy közös sirba szállnak, s utoljára magok az emberek is, kik melegen érző szívvel állanak a tétőnő sir felett, aláomlanak, eltemetik a hullámok s bár még egy ideig virraszt felettük az emlékezet, mint a sötét éjben elfutó bolygó tüze néhány pillanatig még szemünkben marad, de aztán vége, vége mindennek: bolygó tűznek, embernek, emlékezetnek . . .

Semmi sem állandó, megsemmisül egyszer minden; az öröm, mely egyik pillanatban lángra gyulasztja sziveinket, a következő pillanatban helyet ad a sötét bánatnak. Magunk előtt látjuk az eltűnő világot, nemzedékek jönnek, mennek; a kifáradtakat pihent erejük váltják fel. Az erősek után jönnek a gyengék, s ezeket ismét erősek követik. E fokozatos hullámvás sorsa az egyes ember életének épen úgy mint egy közös érdek folytán együvé tartozó nemzeteknek. De bármily ólom súlylyal nehezkedjék lelkünkre az elmúlás szomorú gondolata, mégis jól esik visszatekintnünk a multra, mely szülőanyja a jelen perceinek, átélni még egyszer azokat az időket, melyek életünk egy-egy fordulópontját képezik, odavarázsolni lelkünket, hol az összetornyosuló esemé-

nyek döntő befolyást gyakoroltak jövőnk életünkre; jól esik a múlt örömeit egész tarkaságaikban, szenvedéseit sötét gyászával együtt felidézni emlékezetünkben. Ha egy magános ember erkölcsi érzetének hódol akkor, mikor tiszteletre méltó emlékeit lelkében maga elé idézi, mennyivel lélekemelőbb és tiszteletre méltóbb az, midőn egy nemzet élettörténetének kiválóbb mozzanatai képezik emlékezésünk tárgyát s megünnepeljük azt a napot, mely a nemzet sorsára befolyással bíró momentum gyanánt van fölrírva a nemzet történetében!

A magyar nemzet története gazdag oly jelenetekben, melyeknek emléke kitörülhetlen betűkkel van feljegyezve a hazafiasan érző polgárok szívében, de egyetlen momentumnak sincs több joga az emlékezetre mint az 1849-ik évi október 6-ának. Nemzetünknek ez az igazi halottak napja, melyen gyászt öltünk szíveinkben, azokra gondolva, kiknek élete fáklóját a boszuálló hatalom erőszakkal oltotta ki. A 13 vértanúról nevezik el e napot, de sokkal nagyobb azoknak száma, kik égő honszerelmükért vértanui halált szenvedtek.

Gyászt öltünk e napon mindnyájan, lelkünk a képzelet szárnyain átrepül az ide s tova félszázadra nyúló időket, s ott lebeg a megdicsőültek sirja felett, hogy köszönetet mondjon szabadságharcunk hőrszainak mindazokért, a mit életünkben tettek, s hogy elég bátrak voltak a nemzet szent ügyéért a bitó alá lépni.

Haláluk a megváltás műve volt; az eszme, melyért meg kellett halniok, diadalra jutott. Avagy nem az ő haláluknak köszönhetjük azt, hogy nemzetünk, mintegy poraiból megélemedett Phönix, új életre kelt . . . ?

A szabadság véradót követel. Brutusnak és Cassiusnak a harcmezőn kellett elesniök, — Danton, Marat, Robespierre, Desmoulius Kamill s a girondiak a nyaktiló alá kerültek. Zrinyi, Frangepán, Martinovics és társainak vért a bécs-új helyi temető porai nyalták fel, — de a hatalom dárdája, az önmagát emésztő forradalom nyaktilója s a bécs-új helyi hóhér pallosa nem tudták kiirtani a szabadság életre kelt eszméjének csiráját, a legföltékenyebb elővigyázat mellett is kivirágzott s nálunk épen az aradi Golgotán ömlött ki az a vér, mely megtermékenyítette azt a talajt, melyből lassanként szabadságunk terebélyes fává növekedett.

Midőn tehát gyászt öltünk szívünkben az elesettekért őket mint egyéneket reszünkről a legősintébb fájdalom illeti meg, — de mint egy nagy eszme harcsoait, mint egy egész nemzet vértanuit a lelkesedés hangján szóló dicsőítés szolozsmájával magasztalhatjuk. Mert lehet-e boldogított körülményt képzelni, mint azt, hogy meghaljunk egy oly eszmeért, mely épen halálunk által válik valóságos testé, egy egész nemzetnek oly közös kincsévé, melyből öreg és ifju, gazdag és szegény teljesen egyenlő joggal veheti ki a maga részét.?

Volt idő, midőn érzelmeinknek nem adhatunk szabad folyást, mikor a gondolat és szó börtönbe valának zárva, hazaszeretetünket, lelkesedésünket el akarták temetni. Nem volt szabad megsiratni halottainkat, nem örülhettünk tetszéseink szerint óriási küzdelmeink árán kivívott előnyeinken, nem volt szabad visszaemlékezni a multra, nem reménykedhettünk a jövőben, nem ünnepelhettük meg azon napokat, melyeknek dátumához

T A R C Z A.

A szokás.

Az emberi életben egy hatalmas tényező a szokás. Mig mi némely állatokat a rászoktatás által bizonyos munka végzésére alkalmassá tesszük, az alatt a szabad ember szokásainak egy egész sorozata által a kellemes érzet szükségletét kielégíteni törekszik. Ha ezen szükséglet kielégítését nem találja, vagy ha ez valamely körülmény által félbeszakítatik, tudjuk mennyire felzavarja ez az ember testi és szellemi életét. Mert a szokás tárgya a lélekhangulatnak, szükségleté, a test egyes részeinek pedig ingerre vált, melyhez az egész testszervezet hozza szokott.

Ha a szokásnak nem volna oly nagy hatalma az emberre nézve, akkor nem is lehetne megérteni némely ember szomorú helyzetében való vig kedélyét, vagy heroizmusát, vagy stoikus közömbösségét. Azt sem lehetne megérteni, hogy az ember hozzá szokik a mérge élvezetéhez, vagy a kedvezőtlen éghajlathoz, vagy a nélkülözésekhez és nyomorhoz.

De viszont a szokás hatalma megint az, mely némely embernél az igaz, a jó és a szép iránti érzéket egészen eltompítja és őt ezen „három isteni napsugár” irányában egészen közömbössé teszi. Szóval a szokás által képes az ember egész természetét átalakítani, azért is mondja a latin közmondás: *Consuetudo est altera natura.*

Csak hogy ezen második természetnek is meg van a maga határa, melyet büntetlenül átlépni nem szabad. Minél több szokása van az embernek, annál több szükséglete is van, s minél több szükséglete van, annál nagyobb rabja környezetének. Az a legszabadabb ember, kinek legkevesebb szükséglete van és egyúttal a legegészségesebb is, mert legközelebb áll az egyszerű természethez.

Az ember második természete, t. i. a szokás bizonyítja, milyen simulékony az egész organismus, hogy még a mérget is magába felveszi, ámbár eleinte nekik küzdelmet folytat ellene, mig végre általa legyőzöttik és hozzá alkalmazkodik. De ezen alkalmazkodás mosterkélt és épen azért nem képes veszély idején oly ellenállást kifejteni, mint a természetes organismus.

A legjelentékenyebb szokások közé tartozik a narkotikus és spirituális anyagok élvezete. Talán egy nép sines a föld kerekességén, mely nem az egyik, vagy a másik említett anyag élvezetének hódolna. Nézzük meg a szokásokat közelebbről.

A dohányzás. A dohány eredetileg Amerikából ho-

zatott be Európába, mely most tudvaleg az egész földtekén különféle alakban el van terjedve. Nem is jut eszünkbe ezen szokás ellen rosztaló véleményt nyilvánítani. A dohány, szivar és tubák élvezete szegénynek és gazdagnál, öregnek és fiatalnál oly köznapi szükségleté vált, hogy a nélkül egysesek nem is tudnának élni, sőt némelyek még az eledelnél ennek előnyt adnak. A kormányok is belátták ennek a közszükségletét és a katonáknak is nyújtják a dohányt. Hogy milyen hatása van a dohány vagy szivar szívásnak az emberre nézve, azt itt rajzolni hasztalan dolog volna, mert mindenki tapasztalja ezt önmagán. Nekünk csak a visszaélés ellen van itt szavunk. Ezen visszaélés az, hogy iskolás gyermekek, inasok stb., szóval alig 13 éves fiúk szivarral vagy pipával a szájban, beesett szemekkel és sápadt arccal megbotrátkoztatnak bennünket az utcán. Orvasaink véleménye szerint a fiú csak 18 éves korában ismerkedjék meg ezen narkotikummal. Mi pedig azt tesszük hozzá, hogy akkor barátokozzék meg a fiatal ember a pipával vagy a szivarral, ha erre való pénzét saját keze munkájával megszerezte. S ha akkor szükségleté vált, ha élvezetet talál benne s egészségének nem árt, nem lehet semmi kifogásunk ellene. De ha látjuk — s mily gyakran! — hogy mellbetegek pipával vagy szivarral a szájukban, a folytonos köpködés és köhögés mellett, mely életüket csak megrövidítheti, még sem tudnak felhagyni vele, akkor ilyeneket csak szánhatunk.

A tubakolás nálunk nem igen van elterjedve, annál jobban a svédek- és németeknél, skótok, olaszok, francziák, angolok és különösen a portugáloknál. Ezen nemzeteknél a tubakolás nagyon szokásos. A bagózás vén katonáinknál és pornépünkél sem hiányzik.

A keletieknél szenvedélyes szokás az opium-szívás. Mily kártékony hatása van ezen China és Kelet-Indiában nagyon elterjedt szokásnak az idegzetre nézve, tudják azok, kik ilyen élvezetnek szemtanúi voltak. Ehhez képest a delirium tremens még semmi; az ember egész organismusa el van torzítva ilyen élvezet hatása alatt.

Hiába küzdenek ezen ideg-mérge használata ellen a kelet barátai, az angol kereskedő nép nagy hasznat húzván belőle, még rejtkehelyeken keresztül is becsespezi az opiumot, ha helyenként el is van tiltva annak behozatala. Ezen nagy mérge szívása egészen tönkre teszi az idegzetet.

Az arabok, sziriaiak, a Himalája lakói és a dél-afrikaiak szeretik a kender-gyanta alkatrészt szívni, mely szintén kábultságot idéz elő, ha nem is olyan nagy mérvben, mint az opium szívása.

A Peru, Bolivia, Chile, szóval Dél-Amerika Kordillerák lakói rágiák a coca leveleket vegyítve oltatlan méz-

szel. Ez is az idegzetet felizgatja és tevékenységre ösztönzi, sőt némelyek állítása szerint az éhséget is csillapítja.

A keletindusok és körülötte lakó szigetbeliek rágiák a Piperbetle borsféle növény leveleit mésszel vegyítve s az areka palma gyümölcsét Kamasatka félsziget lakói a mérgező légy-ölő galócából (*Agaricus muskarius*) labdacokat készítenek és ezeket elnyelik, mely által kellemes kábultságba merülnek.

A morium- és cocaín-befeeskendezések a művelt társadalomban már nagy mérveket öltöttek s nemcsak a laikusok, hanem — a mi még feltűnőbb — magok a szakemberek között is el van terjedve. (L. Gartenlaube 1891. évf. 191. lapján.) A laikus, ha végre áldozata is lesz a morium- és cocaín-befeeskendezésnek szakértelem hiányának betudandó, de ha maga a szakember ilyen szenvedélynek rabjává lett, annál jobban csodálkozik az ember rajta, mert épen ő van erre hivatva, hogy a magában véve jó gyógyszer visszaélésének káros következményeire a közönséget figyelmeztesse. Hogy mennyire árt ezen rossz szokás az egészségnek és mennyire rágódik ez az ember életén, tudják azon orvosok, kiknek szomorú feladatuk volt ilyen szerencsétleneket gyógykezelnie.

A spirituszok közt leginkább a sör, bor és pálinka azon italok, melyeknek ivása az embernek szokásává váltak.

A sör általánosan elterjedt ital nemcsak Bajor- és Németországban, hanem bizony nálunk is, és embertársaink csak úgy szeretik a sört a nagy hőségben, mint telen a nagy hidegben is. Ez mértékletesen élvezve, az ember egészségének nem árt.

A bor italt egy fiatal németországi orvos tudós kevésbé ártalmasnak tartja, mint a sör és pálinka italt. A A borra nézve ezt mondja Klencke „Am Webstuhle der Zeit” ezimű könyvének I. része 125. lapján: „Legkésőbb és legkritikábban mutatkoznak zavarok a tiszta bor élvezeténél, még akkor sem, ha oly mennyiségben is élveztetik mint a sör. Ugy látszik, hogy a boruak többi alkatrészei az alkohol mérgezőt akadályozzák és kiegyenlítik. Csak kár, hogy oly fenséges borok, melyek a bálakon előfordulnak, egy csepp szőlőnedv nélkül gyártatnak. Az ördögök ördöge a pálinka, a pokolnak legközelebbi fejedelme a sör és a legkisebb és legkedvesebb daemon a bor.”

A pálinka-ivás ezen „ördögök ördöge”, nagy mérveket öltött nálunk. Nincs az az ünnepély, melyet más-képen megülhetne középünk mint a pálinka-ivással. Búcsú, eladás, vétel, keresztelés, lakodalom, halotti tor stb. alkalmával csak a pálinkát és nem mértékletesen, hanem bizony nagyon is bővíben iszzák, iszzák mig tele nem itták magukat s akkor a vége rendszeren — a

nemzeti életünknek valamelyes kiválóbb mozzanata volt csatolva, nem szentelhetjük meg elhunyt hőseink emlékezetét szívünkben, — volt idő, midőn a szó legteljesebb értelmében el voltunk nyomva, sziveink zárva, ajkaink némák valának.

De ott bent a kebelben égett ezért valami.

Ez a külhatalom által oly sokszor elfojtani vágyott tűz fellobbant, s ma már szabab a szó, szabad a gondolat, lelkesedésünket semmi sem gátolja, ünnepélyeinkre nem leskelődnek irigy és féltékeny szemekkel, megszentelhetjük a múlt emlékeit, emlékoszlopot állíthatunk nagyjainknak a nyilvános tereken ép úgy mint nemesen érző sziveinkben.

Hogy mily nagy érdeme van e vívmányokban azoknak, kik az aradi bitófákon szabadságunkért áldozták fel életüket, ha nem tanítva meg rá a történelem, tanubizonyosságul szolgálhatna a jelennek minden pillanata.

Legyen áldott emlékezte azoknak, kik megmutatták hogyan kell szeretni a hazát, hogyan kell vértanni halált halni a szabadságért.

Mi évről, évre gyászt öltünk e napon, mint gyászt öltöttek a tanítványok a szent hajdankorban mikor keresztre feszítették az igazságot. De nem sokára alá szállott a szentlélek, mely ember feletti erőt adott a ker. vallás hőseinek arra, hogy az igazságot az egész föld kerekességén diadalra juttassák. Legyen a mi szent lelkünk a hazának és szabadságnak szeretete — szóval tettel hirdessük a világnak, hogy az aradi hősök nem hiába haltak meg!

Levelezés.

Simoni. 1891. okt. 3.

Agárverseny.

Kölyök agárverseny volt mostan a Dobrán. A tollat kezembe ezért nem is fogtam, Mert agár sem volt sok, a nyúl még kevesebb, A nyúl-krónikákban ez is ritka eset; Silány vala ez év mindenben egyiránt, Igy a nyulaknál is mutatta a hiányt, A sok eső, árvíz megritkítá őket, Büslakodva jártuk így most a mezőket; Hol máskor párjával ugrott föl a füles; Most mind az a szép hely nyulaktól volt üres, De ha a nyulakban vala is most hiány; Annál több volt ott a szép urnó, szép leány; Hogyha nem ugrált is a nyúl a mezőben; Kárpótolva voltunk mindezekért bőven, Ott volt a vidéknek színe, java, lelke; Farkas Erzsike és a szép Bónis Lenke; Gr. Teleky Blanka kedves nővérel; Együtt, gr. Almássy szép feleségével, Jókédvtől hullámozott fel s alá a róma, Ott volt Csomáról a szép Záborszky Róza; S kinél pár év előtt mulattunk itt annyit; Szőlősről is ott volt a szép Balázs Margit, Képviselve volt ott Cserenesény vidéke; Ott volt Hámos Zoltán kedves felesége, A nők mellett voltak szép nyíló virágok, Igy: Jánosiból a szép Török leányok;

verekedés. De köznépünk már annyira belemerült a pálinka-ivásba, hogy nemesak kisdedeinek adja, hanem esketés alkalmával a templomba menetkor nem ritka eset, hogy a férfi házastól be van pálinkázva. Ilyen szomorú jelenetek mutatkoznak társadalmunk alsó rétegeiben. S mit tehetnek itt az egyletek? Édes keveset! Még a külföldi mérsékleti egyletek sem képesek nagy eredményt felmutatni. Ezen kórságon, tehát az iszákosságon — eskis törvényhozásilag lehetne kellő megszorítás által segíteni.

Mert tény az, mondja Bauer, a mit az állam a pálinka-adón bevesz, azt kétszeresen adja ki a büntető-törvénykezéscért, a rabok élemezéscért, a fegyenez-házak és tébolydák fenntartásért.

A krími tatártörzsek a kölesmagból egy sörhöz kasonló „bouza“ nevű kedvencz italt készítenek. Az abessiniak és az arabok a Poa abyssinica nevű növényből szintén tudnak az előbbihez hasonló s általuk igen kedvelt italt készíteni. Az oroszok megint rozsból csinálnak savanyu sört, melyet „kvasz“-nak neveznek. A tatárok lótejéből kummis nevű tejsört készítenek, mit a kalmukok desztillálás által tejpálinkává változtatnak át és arrakán hívják.

Jütland, Lengyelország, Oroszország, Liv és Eszlandban a nyírfa nedvéből és mézből készült italt nagyon szeretik. Franciaország, Svajcz, Németország, Anglia, Ausztria és Észak-Amerikában a gyümölcsből készítenek bort.

A nyugat-amerikai indiánok a maszlagos redő-szirom magjából készítenek tonga nevű részegítő italt. A meleg éghajlatban, különösen a Molukkok és Philippi szigetespartokon és Afrika északi államaiban a pálmakból bort készítenek, melyet a mohamedán hitűek bornak nem tartván, ennek ivását a korán nem tilthatja el.

Ezen itt elősorolt szokások, melyek a fentemlített két anyag élvezetére redukálódnak, eléggé meggyőzhetek bennünket arról, hogy a narkotikum és a spírítuszok a népek természetébe mintegy belépődve, folytonos élvezete által az ember szokásává és második természetévé váltak. Hogy mily hatalom ezen szokás, mennyire tudja magával ragadni az embert, fájdalom, elég élő példa van rá embertársaink között, kik közül egyesek nemesak vagyoniukat és családi boldogságokat, hanem még saját életüket is áldozatul hozzák neki. Boldog az, ki ezeknek mértékletes élvezete által nem lett sem a narkotikumnak, sem a spírítuszok rabja, hanem erős akaratával és elszántságával ezek felett is, ha egészsége és boldogsága megkívánja, győzedelmeskedni tud.

Wiesinger Károly.

Kinek tekintete szívünk lángra gyújtja: Jáklafáról is ott volt Bihary Lujza, A kivel egyszerre jött a versenyterre — Most először — Iza, kedves szép nővére. Szintén legelőször jött a verseny tájra: Károlyi Mukinak bájos unokája, S kinek messze földön nem sok akad párja: Kubinyi Bélának kedves Andreája. Szárazvölgynek is ott volt két virága: Putnoky Mathild és Szelezky Jolánka. Annyi szép leány volt, hogy nem sorolom el ma: Beszterezébányáról a szép Horváth Elma. Ki szemsugarával szívünket átjárta: Berzétéről a szép Gundelfingen Mártha. Három kedves Margit: Vályi, Molnár, Fáy; S Ebeczky Elekné kedves, szép leányi. Serkéből is kijött ott a közel tájra: Balog Sámuelné s két kedves leánya. Ha több névre itt zuttal nem emlékszem, Oka az, mivel ott nem vala jegyzekem. Legyen itt kimondva általában emnyi: Hogy a ki ottan volt, szép volt valamennyi. Most is Simoninál kezdődött a verseny, Lovasok fel s alá jártak tarlón, gyepeken, Igen sok ideig nyulat nem találva: Irányt változtatott így Ragályi Kálmán. Mentek ismét tovább, míg nem egyszer végre Szelezky — mint gyalog — egy nyulat vett észre, Meghárta Szelezky, a nyulat meglátva, De bizony a füles nem maradt vaczkába, Fölugrott a zajra és megbukott távol, Mentek híven magát a sebes agártól; Figyelmeztettek a lovasok reája, Csakugyan meg is lett általok találva, Felugrattak azt egy muharos tarlóba Erre lett eresztve fekete „Holló“-ja Most Bornemisának, melynek párja vala: Szentmiklóssy Pista szép Szarvas agara. A Holló távol járt, nyulat nem vett észre, Igy a Szarvas által került terítékre. Mint mondani szokás: „hol egy nyúl, ott a más“:

Nem sok időbe telt a másik ugratás, Ujra lett eresztve az első két agár, De e futtatásnál rövid volt a határ, Mert a nyúl sinört vett, a hegy felé tartott, A hogy pedig egyszer elérte a partot Nagy fírt kapott a nyúl, eseplye, bokor védte, Megmenekült s így nem került terítékre. Lovasok ezután még sokáig jártak, Egész késő délig nyulat nem találtak, Igy gyülekezünk a szép Rima partjára, Hol a társaságot a jó ebéd várta. Szép társaság volt ott, vig zeneszó mellett, Azt hittük nincs még ősz, hanem csak kikelet, A nap aranyugárt hintett szét a tájra, Melynek csak a hölgyek szemében volt párja. Vigan folyt az ebéd, durrogott a pezsgő, Szép urnók körében gyorsan megy az idő, A napot fölöttünk állni hagytuk volna, De egyszer fölhangzott: lóra fiúk! lóra! Kiben a nemes vér sok ifjuval felér: Délután Szelezky lett a lovas vezér. A dobrai síkon sok ideig jártak, A míg nagysokára egy nyulat találtak. Ujra lett eresztve Pistának „Szarvas“-a, Mellé Fáy Barna szép „Tigris“ agara. Messzire hajtották agarak a nyulat, De annak perezei most nem alkonyultak, Mert nagy futás után egy domb elhajlason Tévesztett az agár, hogy nyulat ne lásson. Ezen két agárnak a futás vala sok: Pihenőt tartottak tehát a lovasok, Kis idő vártatva, jó félóra múlva A döntő futásra megindultak ujra. Fölugrott a füles a végső esatára A bírák vágtattak gyorsan a hajszára, A nyul Szarvas által fogatván meg végre: Igy a szép billikom annak lett itélve. Hogy ha megérjük az öreg versenyt ujra, A hír trombitája ismét meg lesz fúva.

Lengyel László.

Helybeli hírek.

Eljegyzés. Szügyi Erzsébet urhölgyet özv. Szügyi Györgyné kedves és szeretetreméltó leányát vasárnap eljegyezte Kiss Ernő pápai ev. ref. főgymnásiumi tanár. Az ifju pár életpályáját állandó boldogság kísérije.

Halálozás. Varga István, adóhivatali tisztviselő, gymnásiumunk egykori növendéke, kit csak a folyó év tavaszán neveztek ki adótitviselővé, folyó év 6-án hosszszas szenvedés után elhunyt. Béke poraira!

Katonai ünnepély. Ritka szép látványnak voltak tanui azok, kik vasárnap délelőtt 11 órakor a főtéren megjelentek. A legtöbb hadurnak nevenapja lévén, katonaságunk teljes díszben vonult a róm kath. templom elé, hol az isteni tisztelet bevégezése után bátorságuk jutalmát nyertek el azok, kik a nyári árvízveszély alkalmával egy asszonynak és gyermekeinek életét megmentették. A 12-ik tüzér állég és a szabadkai méntelep legénysége phalanxban állott fel, melynek közepén Rosenauer alezredes köznevezetében ott voltak a teljes tisztikar, a vármegyétől, várostól s más testületektől meghívott vendégek stb. hogy tanui legyenek annak a kitüntetésnek, melyben a legfőbb hadur részesítette bátor katonáit, kiket nemesak arra tanítanak, hogy miként kell megölni az ellenséget, hanem arra is, hogy a polgárok életét veszély idején hogyan kell megmenteni. Mindössze tizenegyen részesültek kitüntetésben, és pedig ketten, névszerint Otrópecz Mátyás őrmester és Sztrapko ezüst érdemkereszettel, kilenczen: Ruttai, Kovács, Kiss, Hudák, Krupa, Potvorszky, Vasko, Králik és Márton aranypénz jutalomban részesültek. Az alezredes szép beszéd kíséretében tüzte fel az érdemrendeket, melynek végeztével a nagy közönség éljen-vihara is felhangzott. A beszédet a többnyelvű legénység előtt magyarul Straner főhadnagy, tótul Horák főhadnagy tolmácsolták. Majd a két érdemrendes vitéz előtt kettős sorokban díszmenetelt tartott az összes legénység s ezzel a szép katonai ünnepély véget ért. Az ünnepélyre meghívott vendégek között hölgyek

is voltak s ezek részéről Otrópecz őrmester gyönyörü esokrot kapott, melynek szalagján a város színeit láttuk.

Kitüntetett iparos ifjak. A f. évi aug. 15—23-ik napjain Nagy-Váradon rendezett orsz. iparos-segéd és tanonez munkakiállításán városunkból 6 segéd és 11 tanonez vett részt 40 darab tárggyal. Az eredmény lehető legkedvezőbb, mitán az összes kiállítók kitüntetve lettek és pedig: *Tarjányi Ferencz* eszmadia segéd Molnár Ferencznél arany oklevéllel és 1 drb. 10 frcos arannyal; *Kuchta Dániel* könyvkötő tanonez Rakottay Lajosnál arany oklevéllel és 2 drb. ezüst forinttal; *Pörabszky László* szabó tanonez Tomay Alajosnál ezüst oklevéllel és 3 drb. ezüst forinttal; *Juhász Ferencz* szijgyártó tanonez Trubint Lukácsnál ezüst oklevéllel és 3 ezüst forinttal; *Rábely Károly* szijgyártó tanonez Trubint Lukácsnál ezüst oklevéllel és 2 drb. ezüst forinttal; *Szabó József* cipész tanonez Horváth Györgynél ezüst oklevéllel és 2 drb. ezüst forinttal; *Bartha Károly* kötélgyártó tanonez Domborovszky Istvánnál ezüst oklevéllel és 2 drb. ezüst forinttal; *Nagy László* szabó tanonez Tóth Istvánnál ezüst oklevéllel és 2 ezüst forinttal; *Mares Ferencz* asztalos segéd Hollósy Józsefnél ezüst oklevéllel és 2 drb. ezüst forinttal; *Nemecz János* szijgyártó tanonez Králik Józsefnél ezüst oklevéllel; *Petro Sándor* asztalos és esztergályos tanonez a helybeli műfaragó iskolából ezüst oklevéllel; *Paulik Pál* és *Majorossy Rudolf* cipész segédek Kovács Zsigmondnál ezüst oklevéllel; *Trögler Antal* és *Dinda Pál* cipész segédek Kovács Zsigmondnál bronz oklevéllel; *Györfly Gyula* nyomdász tanonez Györfly Pálnál és *Láczay Lajos* szabó tanonez Gees Istvánnál bronz oklevéllel. A kitüntetések és jutalmak f. hó 11-én vasárnap d. u. 2 órakor, a „Három Rózsa“ vendéglő nagy termében fognak ünnepélyesen kiosztatni, melyre az érdeklődő közönség s az iparügy minden lelkes barátja tisztelettel meghívatik.

Oktober 6-ika a gymnásiumban. A helybeli e. prot. főgymnásium ifjusága a negyvenkét évvel ezelőtt kivégzett tizenhárom aradi vértanu emlékezetére kegyeletes ünnepélyt rendezett, mely alkalommal Köleszi Hymnuszának elénekése után Dr. Veres Samu tanár változta a napnak jelentőségét, szívére kötvén az ifjuságnak a múlt emlékei iránt való hálás kegyeletet s a hazának és szabadságnak törő szeretetét. Hoselitz Gyula a szabadságharc egyik legnagyobb bajnokáról Damjanics Jánosról emlékezett meg, majd Ruik László jellemző vonásokat olvasott föl a forradalmi eseményekről, ügyesen csoportosítva a kiemelkedőbb mozzanatokot az okt. 6-iki kataszt óráig. A felolvasások közt Katona István, Asztalos Kálmán és Novék Béla lelkesítő költeményeket szavaltak a hallgatók zajos elismerése kíséretében. Az ünnepélyt, melyen a tanári kar teljes számban s a nagy közönség köréből is többen vettek részt, az ifj. énekkar indulója rekesztette be.

Költségvetés. Városunk 1892. évi költségeloirányzati tervezetét a tanács elkészítette s azt legközelebb a képviselő testület elé terjeszti. A szükséglet 101873 frt 13 kr., a fedezet 92045 frt 51 krban van előirányozva. A fedezeti hiány 9827 frt 62 kr., mely összeg fedezése csak községi pótdadó útján lehetséges. Mint értesülünk, ezen községi pótdadó az állami adónak mintegy 30 százaléka fog rugni. Ezen városunk polgárait igen közelről érdeklő ügyre egyébiránt visszatérünk még.

Királykuglizás. Azok, kik a nyáron át a Baksay-kertben szoktak kuglizni, szépen sikerült királykuglizást rendeztek vasárnap. A versenyben mintegy harminczan vettek részt, kik közül tíz dobásra legtöbbet Baksay József, a szép kert tulajdonosa ütött legtöbbet s ezáltal egy évre a kugli király ezimet egy szép borostyánkő szipka kíséretében nyerte el. Díjakat nyertek még Szabó József tanácsos Rásky István, Törköly József és Stech Kálmán. A pompásan sikerült multság tényezői közt nagy szerepe volt az izletes ebédnek, vacsorának s a kitünő boroknak, melyek a nagyszámu társaság tagjait kivétel nélkül a legjobb kedélyre hangolák. Érdekes s a maga nemében ritka látvány volt vacsora után a petróleumos és zsiros hordók megégetése, melynek égbetörő lángoszlopai sokáig gyönyörkötöttek az intelligens társaságot. Ugyanezen napon a városkertenben is király kuglizást tartottak a kaszinó tagjai, kik között Zsigárdi Lajos nyerte az első díjat, a másodikat Dörner káplán és a harmadikat Simkó leányiskolai tanító.

Negy ezüst társ-pohár. 12 darab régi ezüst pénz, egy pecsényomó és 24 db. ezébeli okirat jutott közelebb a gömörmezei muzeumba. Ezeket ide — mint az egykori mészáros-ezéh reliquiáit — Szabó József mészáros mester ajándékából a rimaszombati általános ipartestület letét gyanánt helyezte el, hogy a jövendősegi számára megőriztessenek. Helyesebben alig tehetnek testületek és egyesek, mintha culturtörténelmi értékkel bíró tárgyaikat akár ajándékképpen, akár a tulajdonjog fentartása mellett — a megyei muzeumba beadják. Csak a vármegye tenne már a muzeum érdekében, hogy az eddig főlhalmozott tárgyakat ezélszerűen berendezni s közszemlére kiállítani lehessen, mert a mostani szük és sötét helyiségben a közönség alig látogathatja e már jelentőségre emelkedett muzeumot.

Színeszeink a múlt héten befejezvé itteni szereplésüket, átrándultak Beszterezébányára, hol e hó végeig maradnak. Utolsó előadás Szofoklesz világhírű tragédiája: „Elektra“ volt, melyre közönségünk zsufozásig megtöltötte a színház helyiséget. Általános vélemény szerint e szindarab előadása merész vállalkozás volt, mindamellett a legteljesebb elismerés illoti meg Kissné-t, ki a nehéz s óriási tragikai erőt igénylő szerepet gondos tanulmány tárgyává tette s ennek folytán jelentékeny külső sikert aratott. — A művészuőnek szép talentuma van; látszik, hogy érti és érzi azt a mit mond, de hangja inkább lírai s a szenvedélyesebb dictióra nem alkalmas. — Azonban így is nagy hatást ért el s a közönség több ízben lelkesülten hívta a lámpák elé. Örvedetes jelenség, hogy a híres görög tragédia, mely a legtöbb vidéki szinpadon elégtelenséget keltett, a mi művelt közönségünk előtt sikert aratott.

Vármegyei ujdonságok.

Hivatalos körutrá indult folyó hó 5-én Hámos László főispán ur öméltsága. Ez alkalommal vizsgálja a szolgabírói hivatalokat Lukács Géza megyei tiszteletbeli főjegyző kíséretében. Mult hétfőn megvizsgálta a rimaszombati, kedden a rimaszécsi járásbeli szolgabírói hivatalokat, honnan Tornallya-, Jolsva- és Rozsnyóra indult.

Ő nem duzzog.

(Németből fordította: Sárkány Iuréné.)

— Ernő, te igazán kiálthatatlan vagy! — kiáltott fel haragosan a kis feleség, s hirtelen megfordítva székét, háttal fordított az urának.

— Igazán? — kérde nyugottan Ernő, — akkor hát nem zavarlak tovább. — Ezzel festőállványához lépett és oly szorgalmasan kezdett festeni, mint a kinek igen sürgős a dolga.

Három heti napfény után ez volt az első zivatar, de hogyan is keletkezett? Ki tudná azt megmondani?

Még néhány perc előtt, mind a ketten a festőállvány előtt álltak és ő szeretettel karolta át Ellája karcsu derekát, — kérve őt, hogy bírálja meg művét, — még Ella vállára hajta kedves fejcsékéjét, tölesért esinált pieziny kacsojából, hogy annál jobban megvizsgálhassa a képet; — mely egy fiatal embert tüntetett fel, a ki kedvesének félnék kéro mozdulattal egy virágcsokrot nyújt. A lányka azonban nem akarja az ifjut észrevenni. — Elfordítva fejét a távolba látszik tekinteni. Kedélyhangulata láthatólag a duzzogás színvonalán áll.

— No hogy tetszik a kép szivecském? — kérdezte Ernő nyájasan, a még mindég vizsgálgató asszonykát. Ellának mindég igen hízelt, ha az ura valamibe az ő véleményét kérte ki. Hyenkor szeretett egész komolyan, mint szakismerő fellépni és rendesen keresett és talált néhány hibát, mit meg kellett volna javítani. Ernő, hogy kedvét ne szegje, mindég megígérte, hogy a kérdéses pontokat megfogja változtatni, de utólag ígérte még sem tartotta meg.

Ella ma kivételképen semmi kifogást sem tett, sőt díesérőleg nyilatkozott, kérve Ernőt, hogyha a képet elkészíti, ajándékozza neki.

— Hadd lássa mindég maga előtt, milyen egy duzzogó nő — jegyzé meg, pajzán tekintetét vetve Ernőre, a ki diplomatikus arcot vágva, kötekedve kérde tőle: — Csak nem hiszed, galambom, hogy te soha sem fogsz duzzogni?

— De Ernő, csak nem hiszed?

— De hogy nem! — válaszolt mosolyogva Ernő.

Nézd édes, a képen a leányka feje még nem kész, ehhez a te arczocskádat használhatnám mintául.

— Az enyémet? no erre nehezen fogok alkalmat adni, bátran kereshetsz magadnak más modelt, én sohasem jutok annyira. Vagy adtam már rá okot, hogy fölölem így vélekedjél? Én a duzzogást jellemhibának tartom.

— Jellemhibának! — nevetett Ernő, — ugyan eredj, egyik asszony olyan mint a másik.

Ella hidegen bontakozott ki Ernő karjai közül és szemrehányó tekintettel nézett rá.

— Mi bajod lelkem? — kérde Ernő elfogulatlanul. — Lásd én egyáltalán nem tartanám kellemetlennek, ha a házasetel eme sokat emlegetett legfőbb füszerét ilyen módon megismerném.

— De én nem tudok, és nem akarok duzzogni — mondá bosszusan Ellácska.

— Gondold meg édes, mily nagyszerű azután a kibékülés. — Kötekedett tovább kedélyes hangon Ernő. Ha én ismét karjaimba zárlak, hogy a béke édes eskőjét bíbor ajkadra nyomjam. Ah, mily gyönyörű jelenet! . . . Várj csak, egyszer erről is festek neked egy képet, a mit aztán példának fogunk felfüggeszteni.

Szavai után újból átakarta feleségét ölelni, de ez sértődve lépett tőle vissza és nagyon komoly hangon mondá:

— Kérlek, Ernő, hagyd abba az ilyen tréfákat!

Ernő szemei pajzán fényben villantak fel, míg Ellánál könnyek mutatkoztak.

Mi történt vele? Ernő máskor maga volt a gyöngéség és most abban látszik örömet találni, ha őt kinozza.

Most már igazán haragudott, és hogy a további beszélgetést megakadályozza, háttal fordított neki.

Ernő azonban, mintha misem történt volna, állványra elé állt és festeni kezdett. Ellát kedve szerint engedte haragudni.

Ennyi volt az egész.

Ellának igaza van, ha Ernő nem kezd vele kötödni, neki eszébe sem jutott volna haragudni.

Ernő a hibás, egyedül ő.

Igazán kár, három hét oly boldogan mult el, — olyan volt, mint egy édes álom, és most mindennek vége, mert az a csunya Ernő ity rutul viselkedik. Ellácska mindinkább izgatott lett és haragosan lökte el magától pieziny számolyát, úgy, hogy az a szoba közepére röpült. De mintha maga is illetlennek találta volna tettét, — erőt vett magán és a tükörből iparkodott Ernő arczából leolvasni, hogy mit gondol ő mind ehhez?

Egy perczig sem kékedett azon, hogy Ernő arca a legnagyobb megütközést fogja elárulni.

De esalódott, Ernő roppantul el van foglalva, se lát, se hall, úgy el van merülve.

Ella most haragosan kezdett dobolni a szék támláján, ez sem használt, Ernő ezt sem vette észre.

Most már Ella szomorú lett, haragja színni kezdett, szelidebb érzelmeknek engedve helyet.

Mennyire másként gondolta ő ezt a magányos falusi életet, egészen egyedül vele, egyik nap úgy mint a másikon szeretet, egyetértés és boldogság közepét. Aztán itt van ni. Tekintete ismét Ernőre tévedt, de az nyugodtan festett tovább, mint azelőtt.

Máskor munkája közben is talált időt, hogy vele foglalkozzék, és most?!

Ernő végre, egész váratlanul, hirtelen feltekintve, hosszasan Ella arczára nézett, és ismét munkájába merült.

Ella elpirult s meglepetve kezdte őt vizsgálgatni. — Ernő újra ránézett, de ismét tovább dolgozott.

Ez érthetetlen! Ella még jobban elpirult, nem tudni zavarában-e vagy örömben?

Ernő bizonyosan meg akarja őt engesztelni, de fél: természetes, miért nézegetne másként oly hosszasan rá?

Ella azon kezdte törni fejcsékéjét, miként viselkedjék Ernő iránt, ha az őt meg akarja engesztelni. Minden-

Az oda való szolgabíró most távirati uton kéri a lopott lovak körözésére vármegyénk alispánját, mert gyanu van arra, hogy a tolvajok erre mifelénk vették utjokat.

Rögtönzés. A dernői gyármunkások néhány tagjának semmi dolga sem lévén a minap, már ugy öreg este tájban, mulatság kedvéért egy kis parázs verekedést rögtönöztek a másfajta polgárokkal, melynek az lett a vége, hogy most már két kecsis legény egész alapszállal fujhatja a nótát ezután (ha tudja), hogy: „Már én többet kecsis legény nem leszek“, a mennyiben t. i. valószínűleg belehal mind a kettő a derek vasöntők rögtönzésébe, akiknek debutje egyébiránt az illetékes hatóságra is élénk hatást tett s így a főszerelőknék alapos kilátásuk van a megérdemelt nemtetszés nyilvánításra.

Bika-élet föntartás. Nagy-Veszverés kis község előjárósága azt tartja, hogy ha a falu két érdemes bikája „egyenként“ 32, tehát összesen 64 métermázsza szénát egy télen meg nem eszik, akkor a kettő közül egy bizonyára éhen vész, ehhez képest a községi tizenharmadfél holdas kaszáló termését a két hatalmas négy-lábu pótentát egy szállig fel kell, hogy eméssze minden télen. A vármegye alispánja azonban, teljes hitelt érdemlő szakértő meghallgatása után, abban a nézetben van, hogy a két kosztos számára telenként 45 métermázsza takarmány untig elég, a 12 és fél katasztrális hold rét átlagos termése pedig évenként 175 métermázsásra bízást számítható lévén, ugy intézkedett, hogy a kaszálóból 8 és fél hold bérbe adandó. Valószínű, hogy ebbe a rendeltetbe ugy a községi előjáróság, mind a két nagyvétü „szükséges rosz“ is belenyugozik.

Hövid hírek. Drága szívar Lehoczy Samu és Lingsch Mihály suhancok még a mult évi szeptember 23-án éjjel betörték a Gömői Sámuel dobsinai kereskedő boltjába, s abból néhány forint rézpénzt, de annál több szívert és dohányt meg ezigaretett elkezelték. A kir. törvényszék Lehoczyt a főbüniöst másfél évi, Lingscht pedig 1 és 1/4 évi börtönnre ítélte. — Kabátot lopott Pókos János cigánykocsi a rimaszombati májusi vásár alkalmával egy sátorból. Hét havi börtönnel, meg három évi hivatalvesztéssel (!) lakol érte. — Krumpli zsámiskára éhezett Gombos Károly Pál kerepeczi lakos. Meg is szerezte a fám enni valót egy zádorfalli kertből még tavaly, a száját azonban csak az idén égette meg. Hat hónap rabkosztra fogták.

Vegyes hírek.

Az új évnegyed alkalmával tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy előfizetéseiket helyben kihordónk útján nyugtánk ellenében, vidéken meg postautalványon megújítani sziveskedjenek.

A kiadóhivatal.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Dr. Terray Lajos kinevezte bányaorvost, városunk jeles fiát, a körmözbányai állami főrealkolánál az egészségtan tanárává nevezte ki.

Halálozás. Zsindely István, a sárospataki főiskolában matheseosz professor e hó 5-én szívészélhűdésben elhunyt. A pataki főiskola ez évben harmadik jeles tanárát veszítette el s mindenik hirtelen halállal mult ki.

Hirdetmény. Ezennel közhírré teszszük, hogy mivel vonalaink a forgalom rendes lebonyolítása az árúk megtorlódása által jelentékenyen meg van nehezítve, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter un ő méltósága utólagos jóváhagyása mellett, kocsijaink rakodási határidejét mindazon árúkra nézve, melyek be, illetve kirakása az érvényben álló díjszabások szerint a felek által teljesítendő, valamint állomásunkon — Fiume kivételével — az üzletszabályzat 60. §-ának utolsó bekezdésében foglalt határozomány alapján; folyó évi szeptember hó 25-től kezdve további intézkedésig az eddigi 12 nappali óráról 6 nappali órára szállítjuk le. — Budapest, 1891. szeptember 20. — Az igazgatóság.

Vásárosok figyelmébe. Nógrádmegyében a sertésekre nézve elrendelt vásártalalom megszűnt.

Püspök kontra pánszlávizmus. Schogy sem férnek a bőrükben egyik ismert nevű városban azok a bizonyos elemek, melyek folytonosan a szent Muszkaország felé kaesingatnak. Izegnek mozognak, izgatnak mozgatnak, mindenféle eszközzel agítálnak a pánszláv eszmék mellett. Ellenükben azonban nem kisebb ember vette fel és folytatja a harszót, mint a saját püspökük, aki minden lehető és tisztességes módon megtanítani iparkodik a pánszlávok hazafiatlan tevékenységét. Így pl. mikor a pánszlávok „Slovenska Narod“ ez. alatt lapot indítottak, a püspök tüstént egy hazafias napilapot teremtett amannak ellenébe „Szlouvenec“ ez. alatt, a pánszlávok aztán megindították a „Rodoljub“ néplapot, erre azonban a püspök nyomban felelt egy másik néplappal a „Domoljub“-bal, majd „nemzeti nyomdát“ állítottak a pánszlávok, de a püspök se volt rest és fukar, hanem „katholikus nyomdát“ alapított; a pánszlávok illusztrált hetilapot indítottak a „Ljubljanski Zvon“-t, a püspök még külön kiállításra hazafias lapot indított a „Dom i szvjat“ cím alatt, a pánszlávok, „Szlouvenskve Druzsesztvo“ név alatt politikai együletet alakítottak, de a püspök azonnal utjokat vágta mert ő meg „Katholieskve druzsesztvo“ cím alatt hazafias tarsulatot hozott össze, — és a mi a fő: minden téren határozottan csuffította a pánszlávokat. Tüstént pedig mindez nem Magyarországon, hanem Ausztriában a laibachi pánszlávokkal. Ennélfogva a püspök se magyar, hanem osztrák; neve: M i s s u s. Méltó hogy kalapot emeljünk előtte!

Vámtarifák kiadása. A brüsszeli nemzetközi vámtarifa iroda az összes államok vámtarifáit s vámügyi intézkedéseiket tartalmazó kiadványokat ad ki német, angol, francia, olasz és spanyol nyelven; egy-egy példány fizetési ára ápril. 1-től számítva egy évre évenként 15 frank. A megrendeléseknél, melyek Budapestre a kereskedelmi muzeum igazgatóságához intézendők, pont kiteendők, hogy mily nyelvű kiadásra tétetik az előfizetés.

A vizsgálat, mint értesültünk, a legkisebb részletekre kiterjed s egy-egy hivatalnál egész napot vesz igénybe. Az eddig megvizsgált hivataloknál szabályszerű ügyvitelt és gyors elintéztést tapasztalt.

Bizottsági gyűlések. A megyei közigazgatási bizottság folyó hó 12-én tartja rendes havi, a megyei állandó választmány pedig 13-án évnegyedes gyűlést.

Hymen. Kármán István feketepataki ev. lelkész jegyet váltott Szmik Matild kisasszonnyal.

Zsinati képviselők. Az ev. egyházakban most folynek a szavazások a zsinati képviselőkre, a kishonti esperesség, mely e tárgyban kedden gyűlésezett, Kubinyi Aladár esp. felügyelőre és Glauf Pál esperesre a tá szavazattal. A s.-plavniczai ev. egyház szept. 27-én Bánó József esp. felügyelőre, Sztehló János fősperesre, Hörk József és Pákh Károly tanárokra szavazott.

A gömői ev. esperesség folyó hó 21-én Jolsván rendkívüli közgyűlést tart, midőn az esperesség bizalma által a fősperes s alesperesi hivatalra megválasztottak, s minden valószínűség szerint a régi hivalukba ünnepélyesen fognak beiktattatni. Megelőző napon esp. törvényeszkék, s a mint hallatszik, műkedvelői előadás lesz.

A vármegyei tisztí nyugdíjgyelet Bornemisza László alispán elnökele alatt gyűlést tartott a mult hó 23-án. Ez alkalommal a néhai Szentmiklóssy Sándor volt vármegyei főszámvévo özvegyének nyugdíj-ügye került tárgyalás alá; melynek folyamán kimondatott, hogy mivel a megboldogult szolgálati éveinek száma a tizet el nem éri: az özvegy a nyugdíj-igényétől az alapszabályok értelmében eselik; ellenben visszautalványozandó lesz számára az az összeg, melyet néhai férje tagsági díj címén az egyesületbe befizetett.

Lelkész választás. Folyó hó 4-én a vizesréti ág. hitv. ev. egyház leköszönt s elagott lelkésze Chotvács helyébe, — ki több évtizeden volt a nevezett egyház lelki pásztora — Honéczy Ödön volt szirkí, jelenleg zolyomi segédlelkészt egyhangulag választá meg Terray fősperes elnökele mellett lelkészeül. Holéczy fekete-lehotai s Buzágh derenesényi lelkészek visszaléptek.

Tanító választások. A dobsinai Gölnczyölgyön ujonnan szervezett kötelepei iskola tanítójává Pomikala Sándor, a perjései ág. ev. tanítói állomásra pedig Petz József választatott meg.

Versenydíj tárgyalás. A putnok-brezsnóbányai és rimabánya-kokovai közutakon öt hídnek és áteresznek helyreállítását engedélyezte vármegyénk alispánja, összesen 1051 fnt 6 kr költség erejéig. E munkálatok elvégzésének biztosítása czéljából folyó évi október hó 10-én zárt ajánlati versenytárgyalás lesz a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében, ha ugyan a tárgyalásra ajánlat ily rövid idő alatt egyáltalában érkezik.

Tűz. Szeptember 24-én Bal gyalán Pongrácz László birtokosnak kilenczven esomó gabonáját gyújtották föl ismeretlen tettesek. A kár megtérül, mert biztosítva volt az első m. b. társulatnál.

Hidomlás. Bakos- és Orlai-Török iker községeket a Rima folyó választja el egymástól: a hídön átvezető hosszú régi híd ép abban a pillanatban tört le, midőn Molnár Pál fuvaros mésszel megrakott kocsijával a közepén volt. A lovak a vízbe fultak, a fuvaros szerencsésen megmenekült. Nem tudjuk kit terhel a felelősség, de mindenesetre bünt követtek el azok, kiknek kötelességük lett volna a régi rozzant hidat figyelemmel tartani és gondozni. Szerencse, hogy emberélet nem esett áldozatul, — de eshetett volna.

Elgázolás. Folyó hó 5-én este a 2560. számú vonat egy Sifrik Sámuel nevű tiszlezi 65 éves bodnár mesterembert elgázolt. A szerencsétlen öreg embernek jobb lábát törte el a lokomotiv s fején is életveszélyes sebeket ejtett. Kedden reggel a munkába menő Molnár János találta meg, kinek jelentése folytán a megyei kózkórházba szállítottatt. Életéhez kevés a remény. A nyomban meg-ejtett vizsgálat szerint mulasztás senkit sem terhel.

Szegényalapok kimutatásai a vármegyei számvévőség által most vizsgáltatnak felül. Ezek szerint Csetnek városának szegényalapja tőkében 983 fnt, bevétele volt a mult évben 169 fnt 60 kr., kiadása 84 fnt 86 kr. Krokova tőkéje 130 fnt, bevétele 10 fnt 40 kr. Zádortala tőkéje 247 fnt 35 kr., bevétele 17 fnt 35 kr., Kraszkó tőkéje 106 fnt, bevétele 11 fnt 36 kr., Kezcege tőkéje 84 fnt 71 kr., bevétele 11 fnt 88 kr., Kelemér tőkéje 154 fnt 56 kr., bevétele 12 fnt 70 kr., Naprágy tőkéje 134 fnt, bevétele 11 fnt 70 kr., Poszola 10 fnt 20 kr., Rimabánya tőkéje 293 fnt, bevétele 25 fnt 74 kr., Rima-Lehotá tőkéje 85 fnt, bevétele 11 fnt 10 kr., Rimócza tőkéje 193 fnt, bevétele 18 fnt 58 kr., Hubó tőkéje 71 fnt 57 kr., bevétele 8 fnt 55 kr., Alsó-Szuha tőkéje 120 fnt 47 kr., bevétele 11 fnt, Felső-Szuha tőkéje 124 fnt 60 kr., bevétele 11 fnt 20 kr.

Löbetség. Nagy veszély fenyegeti szép fejlődésnek indult vármegyei lötenyésztésünket. Az utóbbi napokban ugyanis öt takonykóros lovat kellett hatóságilag kiirtatni. A baj ugyan még csak szörványos, de tartani lehet tőle, hogy majd járványserülé fog terjeszkedni. Epen ezért a vármegye alispánja egy eléggé nem dícsérhető és igen erélyes hangon tartott sürgös leiratot intézett a szolgabírákhoz és polgármesterekhez, melyben a fertőtlenítéskről és a betegség ellenőrzéséről a legmesszebb menőbb módon intézkedik. Koresmák, vendéglők istállói, jászlak, vedrek, vasúti fuvaros és bérkocsi állomások minden héten desinfiálódnak. Gyanus esetről ugy magánosok, mint községek azonnal jelentést tartoznak tenni Palm Nándor ker. állatorvoshoz, kinek egyébiránt meghagyatott, hogy a megyebeli fuvarosok és bérkocsi lovait havonként legalább egyszer vizsgálja meg. Remélhető, hogy ilyen üdvös rendelet által — melynek végrehajtása fölött a esendőség is örökös, a nagy közgazdasági veszélyfel-fenyegető baj még csirájában elfojtható lesz.

Lökötök. Hradiszko sárosmegyei községben pár nap előtt négy hámos lovat loptak el valami kóbor cigányok.

esetre éreztetni fogja majd vele, hogy milyen esunya az, feleségével így banni.

Egy kis szünet mulva Ella megkísérelt egyébre gondolni és szétnézett a szobában, mint egy nyugopontot keresve szemének, csak — Ernőt kerítte el tekintetével, mintha a szobába se volna.

Már egy óráig tartott így ez a jelenet. Már az ozsonna ideje is közel volt. Mit tegyen most? Ilyen körülmények közt csak nem ülhetnek együtt az asztalhoz? Pedig máskor ez az időszak a legkellemesebb szokott lenni. Hogyan készítsen ő most el Ernő kávéját, gyujtsa meg szivarját, mint azt máskor tenni szokta?!

Sehogy, inkább elmegy hazulról.

Epen távozni akart, mikor Ernő letette ecsetjét, szivarra gyujtott és minden szó nélkül elhagyta a szobát. Odakint jökdvően fütyni kezdett.

Ez már csak mégis hallatlan! Ilyet még senki se látott! Elláeska ingerülten esengetett és a belépő eselédnek megparancsolt hogy a festő táblát vigye a másik szobába.

Néhány percig fel s alá járt még, aztán Ernyöt és kalapot véve, ő is elhagyta a házat.

De sehohsem találva nyugalmat, — csakhamar haza menekült.

Szivesekjében a békülés utáni vágy kezdett ébredezni. De mit látott, a mint a szobába lépett Ernő ismét a visszahozatott festőábrány előtt állt és festett tovább.

Idegeit kellemes ijedség járta át. — Ezt igazán nem várta volna, egészen el volt fogulva. Egy székre vetette magát Ernő háta mögött, ki észre sem látszott venni hazajövetelét.

Ismét az előbbi néma jelenet következett.

Néhány perc mulva Ernő ismét felnézett, de Ella tüntetőleg nyúlt egy könyv után, és olvasni kezdett.

Máskor Ernő ebben az időtájban, lábainál szokott ülni és felolvas neki. Istenem! mily kedvesek voltak azok az órák, melyeket így együtt ábrándozva szoktak eltölteni! . . . Es most! . . .

Ella egészen elérékenyült. Ha még e kedves órák emlékére sem lágyul meg szive, füzé tovább gondolatait, akkor szive köböl van.

Ismét lapozni kezdett a könyvben, melyet kezében tartott, hangosan becsapta azt, végre földre ejté, de mind hiába, az a gonosz fel se pillantott.

Hangosan sobajtott és egy könnyet törölve, végre lehető legközönyösebb hangon kérde, Ernő, mit akarsz te ezzel a modorral elérni? Legalább —

Semmi válasz!

Ella számítása szerint, most be kellett volna a nagy pillanatnak következni, melyben Ernő lábához borul, és bocsánatot esdekel.

A mire aztán ő kegyesen megadta volna a kibékülés édes zálogát.

Egy perc, két perc, — semmi nesz. Ernő nyugodtan fest tovább.

Ez már sok, több mint a mit el tudott viselni. Elszántan ugrott fel, a mellékszobába futott és a következő levél írásához fogott:

„Drága jó Anyám!

Ne ijedj meg, ha valami nagyon szomorú irók neked. Képzeld csak! En nem maradhatok tovább Ernőnél, mert irántam való viselkedése olyan —

Idáig jutott az írással, mikor kezét valaki megfogta és ajkára forró, szerető esókot nyomott.

Méltatlankodva ugrott fel és meglepetve nézett Ernő jó kedvtől ragyogó arcába. A ki őt minden vonakodása daczara, karjaiba zárta, össze-visszaesókolta ajkát és szemét, mi közben pajkosan kötekedve nézett rá. Végre nagy komolyan kérde.

Mivel tartozom kinekem, a model-ülésért?

— Miért? — kérde Ella esodálkozva.

— A model-ülésért — válaszolt Ernő mosolygva, és az egészen elkészített képre mutatott, melyen Ella kedves vonásai a esalólásig híven le voltak másolva.

Ezért festett hát Ernő olyan szorgalmasan, ezért tekintgetett oly különösen rá, ezért tartotta őt mesterségesen abba a kínos hangulatban.

Oh a kegyetlen!

Őt így rászedni! — és ő mily őszintén szomorúkodott.

De várj csak!

Es még milyen jól sikerült neki! Ella egyszerre csak érezni kezdte hibája szörnyű súlyát, könnyezve vetette magát Ernő keblére és sokáig nem mert felpillantani.

Ernő szeretettel simogató a kedves fejcskét, esókött hintve a duzzadó szájaeskára, végre vidáman kérde: — Ugy-e lélekem igazam volt, hogy minden aszszony egyforma. Ezt te magad bizonyítottad be legjobban, a ki a duzzogásért duzzogtál.

Szerkesztői üzenetek.

W. K. A meginterpellált ezikk késedelmenek oka tárgyalmaz volt.

F. A. Megkaptuk, sort keritünk rá.

P. Gy. Sajnáljuk, hogy nem kaptuk meg előbb, így e számunkba nem szoríthattuk be.

Vámberl Gyula. Meg vagyunk győződve, hogy tudósítása alá ál-nevet irt. A vakmerő kísérletnek nem fogunk felúlni. Tessék a sisak-ellenzöt feltolni s akkor a tudósításnak helyet adunk.

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Magán-hirdetések.

Szabad kézből eladó.

Rimaszombatban, a Kossuth- és Kmetty-utcák szögletén lévő **Chászár György-téle ház** szabad kézből eladó. — Értekezhetni lehet **Medveczky Sándorral** Rimaszombatban.

Árlejtési hirdetmény.

Szab. Rimaszombat város eselédei részére a **a jövő évre szükséges ruhaneműnek árlejtés** melletti kiadására határidőül **f. é. október hó 13.** napjának délutáni 2 órája tüzetik ki.

Az árlejtési feltételek, valamint a ruhaneműk jegyzéke a rendörkapitányi hivatalnál — a hivatalos órák alatt — megtekinthetők.

Kikiáltási ár 813 frt, bánátpénz 80 frt.

Rimaszombat, 1891. október hó 2-án.

Id. Badinyi, r.-kapitány.

STEINFELD és FISCHER

férfi szabó czég üzletébe **Miskolczon: újdonságok és különlegességek** angol, francia és belföldi divatelmékből a legnagyobb választékban érkeztek ez időnyre.

Nevezett czég jövőre is főtörékvésének tartja a ruhák izlésteljes elkészítésére és elegans kiállításra a legnagyobb figyelmet fordítani.

Szövetminták **jutányos árak** jelzésével és legujabb londoni divatképek készségeel küldetnek bérmentve.

Mérték szerinti rendelések Rimaszombatban az országos vásárok alkalmával (Három Rozsa vendéglőben) fenti czég által elfogadtnak.

1—3

Örökadásvételi hirdetmény.

Alóírott, a lökösházi közbirtokosság tulajdonát kékepező, a lökösházi htjkönyv 60-ik lapján jegyzett, a Jolsva-murányi, ratkói és kövii, vasut nélküli messzevidék felől, a tornályai vasuti állomásig és vissza, valamint évenként a tonallyai, putnoki, rimaszécsi és rimaszombati m. e. 22 országos és 156 heti vásárra menet. Harkács községen túl három felé ágazó, Gömörvármegyében a jelenlegi viszonyok között a legnagyobb fuvarozási forgalommal (naponta 280—300 szekér) bíró, elsőrendő hatóság nagy országot mellett álló, jelenleg is állami italmérésre szolgáló, kétezer forint magány becsárt képviseelő, szilárd anyagból, kő és téglából épült, eserép fedélzetű, két lakszobát, egy előszobát, egy kamrát s ebből nyíló kö-boltíves pinézét és egy istállót, egy hajazat alatt tartalmazó „**Hámszárító**” nevű koresma házára s belső felszerelvényeire, a mellette terülő ültmenyes kertre és szinte szilárd anyagból épült faszindely fedélzetű jó tágas állásra — a mellette terülő kifogó helyet és udvart is odaértve — **folyó évi november hó 8-ig** alábbirott lakásomra az igérendő összegetől bánátpénzüi szolgáló 10%-töli kíséretében küldendő zárt ajánlatok utjání örökadásvételt hirdetek.

Ugy nemkülönbén a fentebbiektől egészen elkülönlítve, fentjelzett htjkönyvben jegyzett 680 frt becsárt képviseelő, három osztályozott holdat tevő első osztályú rétre is a vételáruul igérendő összeg 10%-tölija képesében kézbesítendő zárt ajánlatot hirdetek, oly kijelentéssel, hogy az adásvételi feltételek nálam időközileg is megtudhatók, valamint az a folyó évi november 8-áig beérkezendő zárt ajánlati összegek egyike sem felelne meg a várakozásnak, azok az ez iránt jelentkezőknek egyszerűen vissza fognak adatni nov. 10-én.

Kelt Lökösházán, 1891. okt. 3-án. (U. p. Harkács.)

Id. Istók Mihály,

közbirt. igazgató s egyik közbirtokos.

Tölgy műfa eladás.

A rimaszombati vasutállomástól félóránnyira uzapanyiti **Baglyas** nevű erdőrészen **százötven** drb különböző vastagságú tölgy-műfa (1890. évi vágás) eladó. — Értekezhetni tulajdonos **Máriássy Andorral** Rakotytyáson, posta Felső-Bátka.

2—3

Egy kazal széna,

továbbá egy „**Hungaria Drill**” tizenegy soros vetőgép eladó. — Értesítést ad özv. **Bernát Gyuláné** urnó **Rimaszombatban.**

Most jelent meg

KUNZ és MÖSSMER

Budapest, kigyóter 4—6

„A SZÉP JUHÁSNŐHÖZ”

140 lapra terjedő vászon és fehérmű képes árjegyzéke, amely kívánatra ingyen küldetik.

Speciális kelengye készítők.

Képes Családi Lapok

Szepirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Szerkesztő: **Dr. Tolnai Lajos.** Főmunkatárs: **Dr. Váradi Antal.** Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Dr. Murányi Ármin.** 4—5

Előfizetési Ára:

a „**Hölgyek Lapja**” ezimű divat-melléklettel s a **Regénymel-**léklettel együtt:

Egész évre 6 rt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” ezimű hetilap új negyedbe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar művelt esaládoknak e szellemi kincsét még a következő írók és írónek támogatják: Jókai Mór, Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Dalmady Győző, Mikszáth Kálmán, Komócsy József, Temérdek (Jeszzenszky Danó), dr. Prém József, dr. Sziklay János, Inezedy László, Palágyi Lajos, Erődy Dániel, Dangi János, Tölgyesi Mihály, Vértessy Gyula, Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Csorba Pál, Lotay Ákos, stb. Benitzky-Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mira, Kuliffay-Benitzky Irma, Harnath Lujza, Hevesy-Sikor Margit, V. Gaál Karolina, Károlyszky Ida, Mericzay-Karossa Irma, Erzsike, stb.

A „Képes Családi Lapok” az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legelénkkelb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a jelen eseményeit s a leghíresebb festők műveit mutatják be.

„**Hölgyek Lapja**” ezimű havonként kétszer megjelenő divat melléklete a legujabb divatmellékleteket hozza s a mellett a magyar háziaszoznyokak valóságos szellemi titkára, a mennyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná!

Regénymelléklete külön beköthető négy kötet érdekes regénnyel ajándékozza meg évenként az előfizetőt.

A „Képes Családi Lapok”-nak még a **zöld borítéka** is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, kép-, szám-, kozzka- és pontalányokkal és szórjtvényekkel, melyeknek megfőjtői értékes jutalmakat kapnak.

A „Képes Családi Lapok” gazdag tartalma és számos melléklete daczara mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap; éppen azért bizton számíthatunk minden honfium és honleány, minden magyar esalád támogatására és pártfogására.

Mutatvány számokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legezélszerűben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 40 krafezár esomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt; és a ki 3 frt előfizetési összeget és 30 kr. esomagolási és postaszállítási díjjal, együtt egyszerre beküldi, annak két eredeti regényt küld ajánlva jutalmul.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismeréséül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest, Nagyköröná utca 20. szám.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

Budapesti Hirlap

5—6 Mindenki, a ki

alkalmazást keres vagy alkalmazást adhat,

a „**BUDAPESTI HIRLAP**”

apró-hirdetéseit

által nélkülözheti a közvetítőket.

Régi dolog, hogy a közvetítés sok pénzbe kerül és a viszonyokat egyáltalában tekintve, gyakran fordul elő, hogy a költséges közvetítés daczara sem az alkalmazást kereső nem jut könnyen helyhez, sem az alkalmazást adó nem kap könnyen megbízható embereket. Oka ennek főleg az, hogy a munkaadó és munkakereső, a vevő és az eladó, nem érintkezik közvetlenül. A közvetlen érintkezésre pedig manap alig van hathatósabb eszköz, mint egy elterjedt lapban való hirdetés. A „Budapesti Hirlap” apró-hirdetési rovata pedig naponta legkevesebb 90,000 ember által olvastatik. (A lap naponta 30,000 példányban jelenik meg; legkevesebb három olvasót lehet számítani egy-egy lapra). Kereskedő, a ki könyvvezetőt, irodatisztet, gyakornokot keres, vagy viszont azok, akik hasonló alkalmazást keresnek; a gazda, aki kasznárt, ispánt vagy gazdasági gyakornokot keres és viszont akik ajánlkoznak; a háziasszony, aki szakácsnét, szobaleányt, dajkát, eseluléányt keres és hasonlóan szolgálók, akik helyet keresnek; birtokeladás, üzleteladás, birtok-bérlés, házeladás, házvétel, nevelő, nevelőnői, házvezetőnői, gazdaszoznyoi és egyéb pályázat, lakáskiadás és lakásbérbeveteli hirdetések, szóval az élet-szükséglet minden fázisában könnyen és olcsó pénzen a

BUDAPESTI HIRLAP apró-hirdetéseit

által ezélt lehet elérni.

Családi jelentésekre, különösen

eljegyzési hírekre, hymen hírekre, esküvőre való meghívásokra, születési jelentésekre, névnap gratulációkra, gyászjelentésekre és minden efféle

közleményekre

a „Budapesti Hirlap” apró-hirdetési rovata kiválóan alkalmas.

A hirdetési díjak igen olcsók. Mindannyiszor, a hányzszor a hirdetés megjelenik, egy-egy szó két krajczárba kerül, vastagabb betűvel négy krajczár. Cszimel ellátott hirdetéseknel még egy-egy hirdetés után 30 kr. kincstári bélyegilleték küll jár. Ha a ezim ninesen kitéve, hanem a hirdetés ugy szól, hogy: „Cszim a kiadóhivatalban megtudható”, akkor bélyegdíjat nem kell fizetni. A kiadóhivatal ilyen esetben minden díj nélkül megmondja a kérdésösöködknek az illető ezimmet, söt vidékre díjtalanul levelez is, ha a kérdésösöködk a postabélyegyet beküldi. Helyben a hirdetések a kiadóhivatalban vétetnek föl kézpénzben, vidékről a pénzt legalkalmasabban postautalványon lehet küldeni. A „Budapesti Hirlap” előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. A ezim egyszerűen: „Budapesti Hirlap, Kalap-utca 16.”